

Home / Srbi U RH / Kako Biti Srbin U Gračacu? 'Traktor Na Kojem Sam 1995. Kao Beba Otišao Vratili Smo U Liku'

SRBI U RH / 29/11/2025

Kako biti Srbin u Gračacu? 'Traktor na kojem sam 1995. kao beba otišao vratili smo u Liku'

Rajko se svojim blagom

Čim je u Beogradu diplomirao pravo, Rajko Obradović se uputio u ličko selo Klapavicu, odakle je kao beba u Oluji izbjegao s roditeljima. Danas ima farmu sa 130 krava i uživa u životu u prirodi

Piše: Saša Paparella

Gračac, najveća općina u RH. Površinom je veća i od Međimurske županije, a u njoj živi svega tri tisuće stanovnika. Političkim igrama, umjesto da bude povezana s Gospićem i ostatkom Like, nakon rata je pripala Zadarskog županiji, iako s njom taj planinski dio ne dijeli istu povijest niti probleme.

Gračac i okolica imali su prije rata srpsku većinu, naročito izraženu u istočnom dijelu općine, prema mjestu Srb. U Oluji su gotovo svi Srbi izbjegli, a vratilo ih se standardnih desetak posto, kolika je stopa povratka i u drugim povratničkim sredinama.

Među njima je i **Rajko Obradović**, koji se svog zavičaja ne sjeća, jer je imao deset mjeseci kad je s roditeljima izbjegao iz sela Klapavice u Srbiju. U Liku se ponovno vratio tek 2001., kad je završio prvi osnovne i zaljubio se u ovaj kraj. Ovdje je provodio praznike, upoznao se sa selom i domaćim životinjama. Čim je u Beogradu završio školovanje, diplomirao je pravo i preselio se u Klapavice.

Obitelj Obradović se nekoć bavila stočarstvom, no u ratu su ostali bez blaga. Nakon povratka, počinju iznova, djed kupuje dvije koze, pa ovce, a uskoro i krave. Država im obnavlja kuću, imanje ponovno živi. Kad se Rajko vratio, shvatio je da se mora opredijeliti pa je prodao ovce i nastavio samo s kravama – sada ih ima 130 i o njima se sam brine.

“Hoj, hoj, hoj”, zove krave koje smo pola sata tražili po okolnom terenu. Uskoro smo začuli mukanje. Izgledaju kao da je svaka druge pasmine, a Rajko nam polako objašnjava glavne razlike među njima. A onda se vraćamo kod njega doma, na još jednu domaću rakijicu.

Krava – zvijezda TikToka

Rajko je i popularni TikToker, prati ga 16.000 ljudi. Najveći hit jer bio prijenos telenja njegove krave. Rajkovej teladi TikTok publika daje imena. “Ja promoviram život u Lici. Možda se netko zainteresira i dođe ovdje živjeti, ali bolje da zna šta ga ovdje čeka. Naravno, treba prikazati dobru i lošu stranu. Treba prikazati i ono kada zapada snijeg, pa ne možeš danima iz kuće”.

Između ostalog, TikTok mu je jedan od načina marketinga. “Na primjer, može se desiti da me prepozna neki restoran u Zadru, u Splitu, ili da njegovi gosti zatraže moje proizvode, jer me znaju s društvenih mreža”, kaže.

logo

ZAGREB

PODZEMLJE & NADZEMLJE

ZELENO

LICE S NASLOVNICE

NEDODIRLJIVI

DOSJE

SHOP

SEARCH

Rajko na traktoru na kojem je obitelj Obradović 1995. izbjegla u Vojvodinu (screenshot: Lorik Sopi, Vida TV)

Kao jedan od rijetkih mladih i visokoobrazovanih ljudi u ovom kraju Rajko se pokazao kao odličan kandidat za politički rad, pa ga je SDSS na lokalnim izborima 2021. istaknula kao svog kandidata za načelnika općine Gračac. Iako su u općini Hrvati većina, a Srba je oko 45 posto, Rajko je tada zamalo uspio – ušao je u drugi krug, a za pobjedu mu je na kraju nedostajalo svega 90 glasova. “Da, tako blizu je bilo, ali ja sad vidim da je ovako puno bolje. Bio sam mlad i neiskusn. Ipak puno više volim ovo”, kaže Rajko i pokazuje nam svoje imanje. Zadržao je funkciju predsjednika općinskog SDSS-a. Na ovim je izborima kandidat te stranke **Goran Đekić** uspio pobijediti, a Rajko je izabran za općinskog vijećnika. Uz to, Rajko je aktivan kao predsjednik manjinskog vijeća općine Gračac, a angažiran je i u drugim srpskim institucijama.

‘Lako je srbovati u Beogradu’

Pitamo ga – kako je biti Srbin u Gračacu? “Znate, najlakše je biti Srbin u u Beogradu i srbovati. Ja sam živio tamo, pa znam o čemu pričam. Srbi Hrvatskoj moraju biti puno mudriji, naravno da su naučili neke stvari iz prošlosti. Nažalost, brojka je takva kakva je, ali jedan od primjera sam i ja, mladih i dalje ima, nadam se da će to biti malo bolja slika u narednih 10 godina. Srpska zajednica ne prolazi baš kroz najbolje razdoblje na novim prostorima, ali sve ovo što se događa je, kad se gleda povijesno, jako kratak period. Puno duži period mi smo s Hrvatima bili na istoj strani”, kaže Rajko.

Dodaje kako mu se nije pojavila nikakva nelagoda nakon nekoliko nedavnih napada na pripadnike srpske manjine u Splitu i Zagrebu. “Pa dobro, meni konkretno, ovdje u Gračacu, nije bilo problema. Naravno, nije lijep osjećaj slušati sve to, jer taman dobiješ neki osjećaj da je sve super, da je sve finalno, a onda – šamar realnosti. Pa to je sve politika kreirala. Jer je nekome stalo do pet ili deset posto glasača koji su desno orijentirani. Ali i u Srbiji je isto tako”, kaže.

Traktorom do Srbije i nazad

Rajko nas vodi u štalu, a u njoj je parkirano vozilo koje je postalo simbol egzodusa hrvatskih Srba 1995.- traktor.

“Ovaj traktor je postao simbol i odlaska i povratka jer je u Oluji prešao put od Like do Kule u Vojvodini, 14 dana nam je trebalo. A onda su ga moji 2000. vratili i evo ga i danas radi. Obrađuje istu zemlju koju je obrađivao i prije. Ovaj traktor je puno stariji od mene. Proizveden je u Beogradu 1977., Samo da su mu stavili neku kabinu sa klimom i servo volan, možda ga malo pojačali, i ostavili tu mehaniku, ništa drugo nije trebalo. Jer konfiguracija terena je takva da su meni pogodni mali traktori, jer mi nemamo njive ravne kao što je u Slavoniji”.

Ima li još ljudi koji se vraćaju u Liku?

ZAGREB

PODZEMLJE & NADZEMLJE

ZELENO

LICE S NASLOVNICE

NEDODIRLJIVI

DOSJE

SHOP

SEARCH

“Pa, ja znam za ovih par slučaja koji su bili u momentu kad je korona bila, pa su prešli na online. Imamo u Srbu i Lapcu ljudi koji se bave IT-em. Gračac nudi jako puno toga u smislu prirodnih ljepota za nekoga tko voli taj način života. A opet, koliko to izgledalo sad daleko, danas imaš auto sve ti blizu, pogotovo ako si mlad”.

Zajedno Thompson i Baja Mali Knindža

Zabave će biti više kad se u Gračacu otvori Srpski kulturni centar. Rajko se tu snažno angažirao. “Nadam se da ćemo prepisati neke pozitivne prakse iz nekih drugih kulturnih centara, koji su već otvoreni, u vidu da se rade neke repeticije za školsku djecu. Također, neke predstave. Kino, može, pub kviz. Nekidan smo imali prvi pub kviz u Gračacu, koji je organizirala ovdje jedna lokalna udruga i stvarno je bilo super. Organizatorice su bile cure iz Ukrajine, znači imaju baš onako fino iskustvo”.

Zabava se zasad uglavnom odvija u kafićima. Oni uglavnom nisu nacionalno odvojeni, niti glazbeno isključivi. “Kako sam se vratio, niti jednu jedinu neprijatnost nisam imao u Hrvatskoj sa hrvatskim stanovništvom. Mi se svi družimo najnormalnije, idemo u iste kafiće, ne potežu se neke teme, a fun fact je – iako se meni možda i ne sviđa – da u istom kafiću prvo puste Thompsona, pa Baju Malog Knindžu”, kaže Rajko.

(objavljeno 29.11.2025.)

Serijal 'Kako biti Srbin u Hrvatskoj' objavljuje se uz potporu Agencije za elektroničke medije (AEM) iz Programa za poticanje novinarske izvrsnosti

← **Filmski plakat u Hrvatskoj – doba prije trailera (3.) Bis, Faist i Vulpe izvučeni iz zaborava tek u 21. stoljeću**

Filmski plakat u Hrvatskoj – doba prije trailera (4.) Kim, Willy i Lehner, majstori koji su obilježili 1950.-te i 1960.-te →

RELATED POSTS

SRBI U RH
Kako biti Srbin u Hrvatskoj?
27/08/2025

REPORTAŽA, SRBI U RH

Glasovima naseljenih bosanskih Hrvata SDSS nakon 12 godina HDZ-u preteo Gračac, općinu veću od Međimurja

24/06/2025

Zagrebi je medijski portal Hrvatskog centra za istraživačko novinarstvo i slobodu medija (HRCIN).

OIB: 68800865154, MB: 04325532

IBAN: HR9823600001102458120

Glavni urednik: Saša Paparella

novinari:

Ratko Bošković

Miroslav Edvin Habek

Nives Matijević

HRCIN, Matije Divkovića 7, 10090 Zagreb

info@zagrebi.hr

Članke možete komentirati na našoj **Facebook**

stranici.

Zagrebi i ostale projekte HRCIN-a možete donirat na ***linku.***